

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

В.о. ректора

проф. Володимир КРАВЕЦЬ

27 березня 2025 року

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ЗАЛІКУ**

**ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В11 ФІЛОЛОГІЯ
Спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська**

при вступі на навчання для здобуття ступеня «Магістр»

ТЕРНОПІЛЬ – 2025

Програма фахового заліку зі спеціальності В11 Філологія спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська при вступі на навчання для здобуття ступеня «Магістр». Тернопіль, 2025. 11 с.

Укладачі програми:

Олена ШОНЬ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасне українське суспільство налаштоване на забезпечення високоякісної освіти майбутніх фахівців усіх галузей знань. Така освіта, в першу чергу, передбачає високу конкурентоспроможність на міжнародному ринку праці, яка зумовлює якісну іншомовну підготовку спеціаліста.

Відповідальність за надання освітніх послуг з іноземних мов несуть, насамперед, вчителі іноземних мов, тому проблема ефективної підготовки зазначених фахівців набуває особливої актуальності. Більше того, сучасній українській освітній галузі потрібні знавці іноземної філології вищих рівнів кваліфікації (магістри, доктори філософії, доктори наук тощо), а тому розробка і дотримання належних вимог до випробувань різних рівнів дасть змогу отримати висококваліфікованого фахівця, який у майбутньому забезпечить якісну іншомовну освіту в країні.

Успішне складання фахового заліку з метою здобуття права навчатися на магістра-філолога з іноземної мови є необхідною умовою навчання на відповідних магістерських відділеннях факультету іноземних мов. Фаховий залік з іноземної мови визначає обсяг і зміст знань з теоретичного та практичного курсів іноземної мови і проводиться відповідно до навчальних планів ступеня магістра.

Запропонована програма фахового заліку призначена для проведення фахового вступного випробування серед вступників на ступінь магістра спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, містить перелік вимог до вступників, опис завдання і критерії оцінювання відповідей.

ВИМОГИ ДО ВСТУПНИКІВ НА ФАХОВОМУ ЗАЛІКУ

Фаховий залік передбачає перевірку та оцінювання умінь і навичок у розв'язанні практичних завдань з англійської мови.

Під час фахового заліку вступник повинен продемонструвати:

- вільне володіння іноземною мовою, її теоретичною базою, лексичною та граматичною нормами;
- сформованість комунікативної компетентності на рівні C1 (досвідчений користувач) відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти і рекомендацій Міністерства освіти і науки України №14/18.2-481 від 02.03.2005 р.;
- вміння аналізувати мовні явища;
- вміння здійснювати лексико-стилістичний аналіз тексту.

Під час фахового заліку забороняється використання довідкової літератури.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

Лексичний матеріал: не менше 4500 лексичних одиниць, у тому числі ідіоми, колоквіалізми, терміни.

Граматичний матеріал у межах тем:

МОРФОЛОГІЯ.

Іменник. Іменники загальні, власні, із значенням конкретності, абстрактності, збірності. Однина і множина іменників. Способи утворення множини. Іменники, що не змінюються за числами. Правопис деяких форм множини. Відмінок. Моделі відмінкових словоформ та їх вживання. Вираження роду іменників, які означають істот.

Артикль. Функції означеного і неозначеного артикля, значуща відсутність артикля. Вживання артикля.

Прикметник. Якісні та відносні прикметники. Утворення ступенів порівняння якісних прикметників: синтетичний та аналітичний способи. Суплетивні словоформи. Моделі порівняльних зворотів. Функції прикметника в реченні. Субстантивація прикметників.

Прислівник. Класифікація прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників. Суплетивні форми. Семантичні відмінності прислівників типу *highly – high*. Місце і функції прислівника в реченні.

Числівник. Кількісні та порядкові числівники, їхнє місце в реченні. Субстантивація кількісних числівників. Порядкові числівники і творення їх. Дробові числівники.

Займенник. Розряди займенників (особові, присвійні, зворотні, означальні, взаємні, вказівні, питальні, неозначені, відносні, сполучникові, заперечні). Особливості вживання. Функції займенників і зв'язок їх з повнозначними частинами мови.

Дієслово. Розряди дієслів (повнозначні, допоміжні, дієслова-зв'язки, модальні), валентність дієслів, спосіб, часові форми (формування, значення та особливості вживання граматичних часів активного і пасивного стану), трансформація прямої мови в непряму; правила узгодження часів.

Інфінітив. Дієслівні та іменні ознаки. Форми інфінітива та їх вживання. Функції інфінітива. Предикативні конструкції з інфінітивом: складний додаток з інфінітивом, складний підмет з інфінітивом, синтаксичні комплекси з прийменником *for*.

Герундій. Дієслівні та іменні ознаки. Форми герундія та їх вживання. Функції герундія. Відмінність герундія від дієслівного іменника. Предикативні конструкції з герундієм.

Дієприкметник. Дієслівні, ад'єктивні та адвербіальні ознаки. Форми *Participle I* та їх вживання. Функції дієприкметника. Відмінність дієприкметника від герундія. Предикативні конструкції з дієприкметником: складний додаток, складний підмет, номінативна абсолютна конструкція, прийменникова абсолютна конструкція; предикативні конструкції з

випущеним дієприкметником. Форми Participle II, функції означення, предикатива, обставини.

Умовний спосіб: Вживання Subjunctive I, Subjunctive II, the Conditional Mood, the Suppositional Mood. Умовні речення.

Модальні дієслова. Модальні дієслова *can/could, may/might, must, shall, should, ought, will, would, need, dare*, їх вживання з різними формами інфінітива для вираження сумніву, подиву, докору, прохання, наказу, припущення, наміру, дозволу, поради, побажання, необхідності, можливості, впевненості тощо. Модальні вирази *to have to, to be to*. Вживання модальних дієслів у реченнях з подвійним запереченням.

Прийменник. Прості, похідні, складні та фразові прийменники. Правила вживання та місце прийменників у реченні.

Сполучник. Прості, похідні, складні, фразові, парні, сурядні та підрядні. Асиндетон.

Модальні слова. Основні групи модальних слів та вставна функція їх.

Частка. Зв'язок частки з іншими частинами мови. Семантичні групи часток. Слова ствердження та заперечення.

Творення різних частин мови за допомогою афіксації, конверсії, словоскладання тощо.

СИНТАКСИС

Словосполучення. Основні моделі словосполучень з іменником. Основні моделі словосполучень з дієсловом. Основні моделі словосполучень з прикметником.

Речення. Просте речення. Моделі основних комунікативних типів: розповідне речення, питальне, спонукальне. Порядок слів у простому розповідному реченні. Основні типи питальних речень. Порядок слів у різних типах питальних речень. Емфатичне вживання допоміжних і службових дієслів. Односкладне речення. Характерні еліптичні речення, вживані в розмовній мові. Головні та другорядні члени речення; група підмета та група присудка. Двоскладне речення. Способи вираження підмета. Типи присудка. Узгодження присудка з підметом. Другорядні члени речення. Відокремлені члени речення. Однорідні члени речення. Складносурядні й складнопідрядні речення. Типи підрядних речень. Вставне підрядне речення. Підрядний зв'язок. Сполучні слова. Особливості вживання сполучників сурядних, підрядних і сполучних слів. Емфатичні складні речення. Основні правила пунктуації. Інверсія. Граматична і емфатична інверсія.

Пряма і непряма мова. Узгодження часів. Особливості вживання займенників і прислівників у конструкціях непрямой мови. Комунікативні типи речень у непрямої мові. Вільне перетворення прямих висловлювань у непрямі.

СТРУКТУРА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

Фаховий залік проводиться у письмовій формі у вигляді лексико-стилістичного аналізу уривку іншомовного автентичного художнього твору.

Тривалість фахового заліку: **60 хвилин**.

ТИПОВА СХЕМА ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ УРИВКУ ІНШОМОВНОГО АВТЕНТИЧНОГО ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ

1. Фонографічний аналіз: сегментація тексту, графічні засоби, ритмічна основа тексту (алітерація, асонанс), ониматопія.

2. Лексичний аналіз: характеристика лексичних одиниць, особливості словосполучень, ідіоматичні вирази, фразеологічні одиниці тощо.

3. Морфологічний аналіз: специфіка використання часових форм.

4. Синтаксичний аналіз: особливості структури речень, використання засобів виразності та стилістичних засобів на синтаксичному рівні.

5. Семантичний аналіз: використання семантичних засобів виразності та стилістичних засобів.

За виконання лексико-стилістичного аналізу тексту кожен студент може отримати максимально 20 балів.

Вважається, що вступник склав фаховий залік («зараховано»), якщо він виконав завдання на високий і достатній рівень відповідно до кількості фактично набраних балів (за поданими нижче критеріями оцінювання):

20 – 16 – високий рівень

15 – 11 – достатній рівень

10 – 6 – низький рівень

5 – 0 – незадовільний рівень

**Шкала нарахування балів за виконання лексико-стилістичного аналізу
уривку іншомовного автентичного художнього твору**

		Критерії оцінювання				
Дескриптори рівнів	Високий: 4 бали за кожним критерієм (макс.: 20 балів)	<i>Фоногра- фічний</i>	<i>Лексичний</i>	<i>Морфологічний</i>	<i>Синтаксичний</i>	<i>Семантични й</i>
		Вступник чітко і правильно сегментує текст, виокремлюючи наявні в ньому фонографічні елементи, знаходить усі приклади ритмічної організації тексту, виділяє наявні у тексті онomatopічні засоби	Вступник чітко і правильно характеризує лексичні одиниці тексту, вказує на особливості словосполучень, виділяє наявні ідіоматичні вирази та може правильно пояснити їхнє значення, визначає фразеологічні одиниці, класифікує їх відповідно до науково обґрунтованих класифікацій і може пояснити їхнє значення	Вступник чітко і правильно визначає діапазон часових форм у тексті, пояснює авторський задум у використанні часових форм, пояснює їх специфіку	Вступник чітко і правильно характеризує особливості структури речень тексту, знаходить у тексті засоби виразності та стилістичні засоби на синтаксичному рівні і детально й повно пояснює особливості й мету їх використання у тексті	Вступник чітко і правильно визначає семантичні засоби виразності та стилістичні засоби, наявні у тексті, характеризує особливості їх використання для досягнення авторського задуму у творі.

	Достатній: 3 бали за кожним критерієм (макс.: 15 балів)	Вступник загалом правильно сегментує текст, виокремлюючи наявні в ньому фонографічні елементи, знаходить більшість прикладів ритмічної організації тексту, виділяє більшість ониматопічних засобів, однак незначна кількість фонографічних елементів залишається поза його увагою	Вступник загалом правильно характеризує лексичні одиниці тексту, вказує на особливості словосполучень, виділяє більшість ідіоматичних виразів, однак не зовсім правильно пояснює їхнє значення, визначає фразеологічні одиниці, однак має певні труднощі у їх класифікації і пояснення їхніх значень	Вступник загалом правильно визначає діапазон часових форм у тексті, частково пояснює авторський задум у використанні часових форм, пояснює їх специфіку	Вступник загалом правильно характеризує особливості структури речень тексту, знаходить у тексті засоби виразності та стилістичні засоби на синтаксичному рівні, однак має певні труднощі у поясненні особливостей і мети їх використання у тексті	Вступник загалом правильно визначає більшість семантичних засобів виразності та стилістичні засоби у тексті, однак має певні труднощі характеризувати особливостей їх використання у творі.
--	---	---	--	---	---	---

	Низький: 2 бали за кожним критерієм (макс.: 10 балів)	Вступник сегментує текст, однак допускає незначні помилки, виокремлює певні фонографічні елементи, знаходить окремі приклади ритмічної організації тексту, однак допускає численні помилки	Вступник характеризує лексичні одиниці тексту, допускаючи помилки у їх номінації, вказує на окремі особливості словосполучень, виділяє окремі ідіоматичні вирази, але не може пояснити їхнє значення, визначає фразеологічні одиниці, допускаючи помилки у їх класифікації, має значні труднощі у поясненні їхнього значення	Вступник частково визначає діапазон часових форм у тексті, однак робить значні помилки, має певні труднощі у поясненні авторського задуму щодо використання часових форм і пояснення їх специфіки	Вступник характеризує особливості структури речень тексту, однак робить значні помилки, має труднощі у визначенні засобів виразності та стилістичних засобів на синтаксичному рівні, частково пояснює особливості їх використання	Вступник визначає семантичні засоби виразності та стилістичні засоби, однак робить значні помилки, допускає помилки у характеризованні і особливостей їх використання для досягнення авторського задуму у творі.
	Незадовільний: 1 бал за кожним критерієм (макс. 5 балів):	Вступник має значні труднощі у сегментуванні тексту, виокремлює лише одиничні фонографічні елементи, знаходить 1-2 приклади ритмічної організації тексту	Вступник має значні труднощі у характеризованні лексичних одиниць тексту, не може вказати на особливості словосполучень, допускає значні помилки у виділенні ідіоматичних виразів, не розуміючи їхнє значення, не може визначити фразеологічні одиниці, класифікувати їх і пояснити їхнє значення	Вступник частково визначає часові форми у тексті, допускаючи значні помилки, не може пояснити авторський задум у використанні часових форм, не може пояснити їх специфіку	Вступник частково характеризує особливості структури речень тексту, допускаючи значні помилки, знаходить 1-2 засоби виразності та стилістичні засоби на синтаксичному рівні, не може пояснити особливості й мету їх використання	Вступник частково визначає семантичні засоби виразності та стилістичні засоби, наявні у тексті, допускаючи значні помилки, не може характеризувати особливості їх використання для досягнення авторського задуму у творі.

Література для підготовки до фахового заліку.

Основна:

1. Возна М.О., Гапонів А.Б., Акулова О.О., Хоменко Н.С., Гуль В.С. Англійська мова для перекладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга, 2004. – 480 с.
2. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Набокова І. Ю. Практичний курс англійської мови: Підручник для студентів першого (другого, третього, четвертого) курсу вищих навчальних закладів освіти (філологічні спеціальності та спеціальність «Переклад». Вінниця: Нова Книга, 2005. 356 с.
3. Яхонтова Т.В. Основи англомовного наукового письма. Навчальний посібник для студентів, аспірантів і науковців. Львів : ПАІС, 2003. 218 с.
4. British Council English for Academics. Cambridge, Cambridge University Press. 2014. 180 p.
5. Evans V. Upstream (pre-intermediate; intermediate; upper-intermediate; advanced; proficiency): student's book. Express publishing, 2002.
6. Evans V. Upstream (pre-intermediate; intermediate; upper-intermediate; advanced; proficiency): workbook. Express publishing, 2002.
7. Gude K. Proficiency Masterclass: student's book. Oxford: Oxford: Oxford University Press, 2009. 182 p.
8. Hancock M. English Pronunciation in Use [Intermediate]. Cambridge University Press: The Edinburgh Building, Cambridge CB2 8RU, UK, 2008. 200 p.
9. Hewings M. Advanced Grammar in use. Cambridge: CUP, 2000. 340 p.
10. McCarthy M. English Vocabulary in Use: Advanced. Cambridge: Cambridge University Press, 2005. – 316 p.
11. Murphy, Raymond Essential Grammar in Use. Cambridge University Press, 2013. 319 p.
12. Newbrook J. New Proficiency Gold course book. Longman, 2007. 240 p.

Допоміжна:

1. Paterson K. Oxford Grammar for EAP: English grammar and practice for Academic Purposes. Oxford : OUP Oxford, 2013. 288 p.
2. Foley, Mark, Hall, Diane. Longman Advanced Learners' Grammar: A Self-Study Reference and Practice Book with Answers. Longman, 2003. 384 p.
3. Guide to Public Speaking / O'Hair D., Rubenstein H., Stewart R. A Pocket. Second Edition. Boston, New York : Bedford / St. Martin's, 2007. 314 p
4. Kaufman L., Stern T. The Blue Book of Grammar and Punctuation: An Easy-to-Use Guide with Clear Rules, Real-World Examples, and Reproducible Quizzes 11th Edition. New Jersey : Wiley, 2014. 224 p.

5. Sowton Ch. 50 Steps to Improving Your Grammar Study Book. Reading : Garnet Education, 2016. 272 p.
6. Vicary A. English for Academic Study: Grammar for Writing Study Book. Reading : Garnet Education, 2014. 240 p.

Електронні ресурси для визначення та самовдосконалення рівня знань англійської мови.

1. Academic Vocabulary:
<https://www.nottingham.ac.uk/alzsh3/acvocab/learning.htm>
2. English. URL: <https://intouea.com/english.html>
3. English Level Test. URL: http://www.englishtag.com/tests/level_test.asp
4. English Listening lesson Library Online. URL: <http://elllo.org/>
5. English Proficiency Test. URL: <http://www.transparent.com/learn-english/proficiency-test.html>
6. Exam English. URL: <http://www.examenglish.com/leveltest/>
7. LearnEnglish Teens. URL: <https://learnenglishteens.britishcouncil.org/>
8. Learning English. URL: <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish>
9. Road to Grammar. URL: <http://www.roadtogrammar.com>
10. Teaching English. URL: <http://www.teachingenglish.org.uk/>
11. Test Your English. URL: <http://www.cambridgeenglish.org/test-your-english/>